

Beweiden

Actuele ontwikkelingen

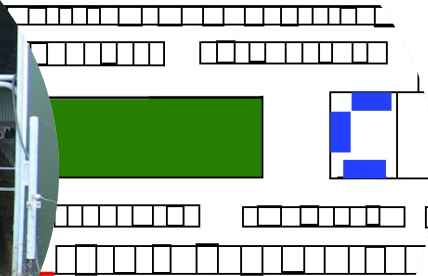
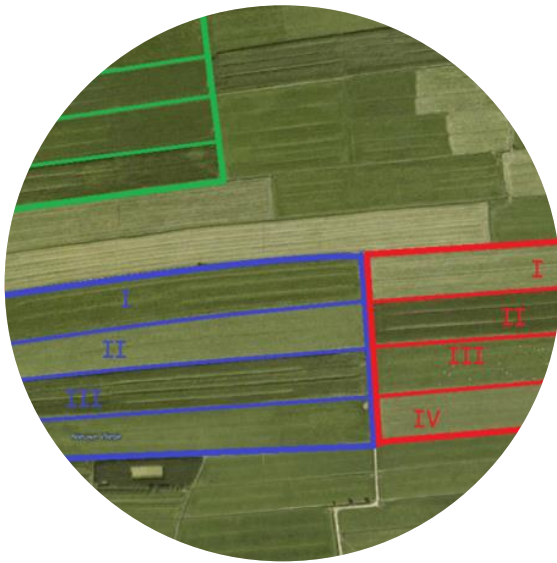
Maarten Vrolijk

maarten.vrolijk@wur.nl

Groenhorstcollege

Emmeloord

3 februari 2016

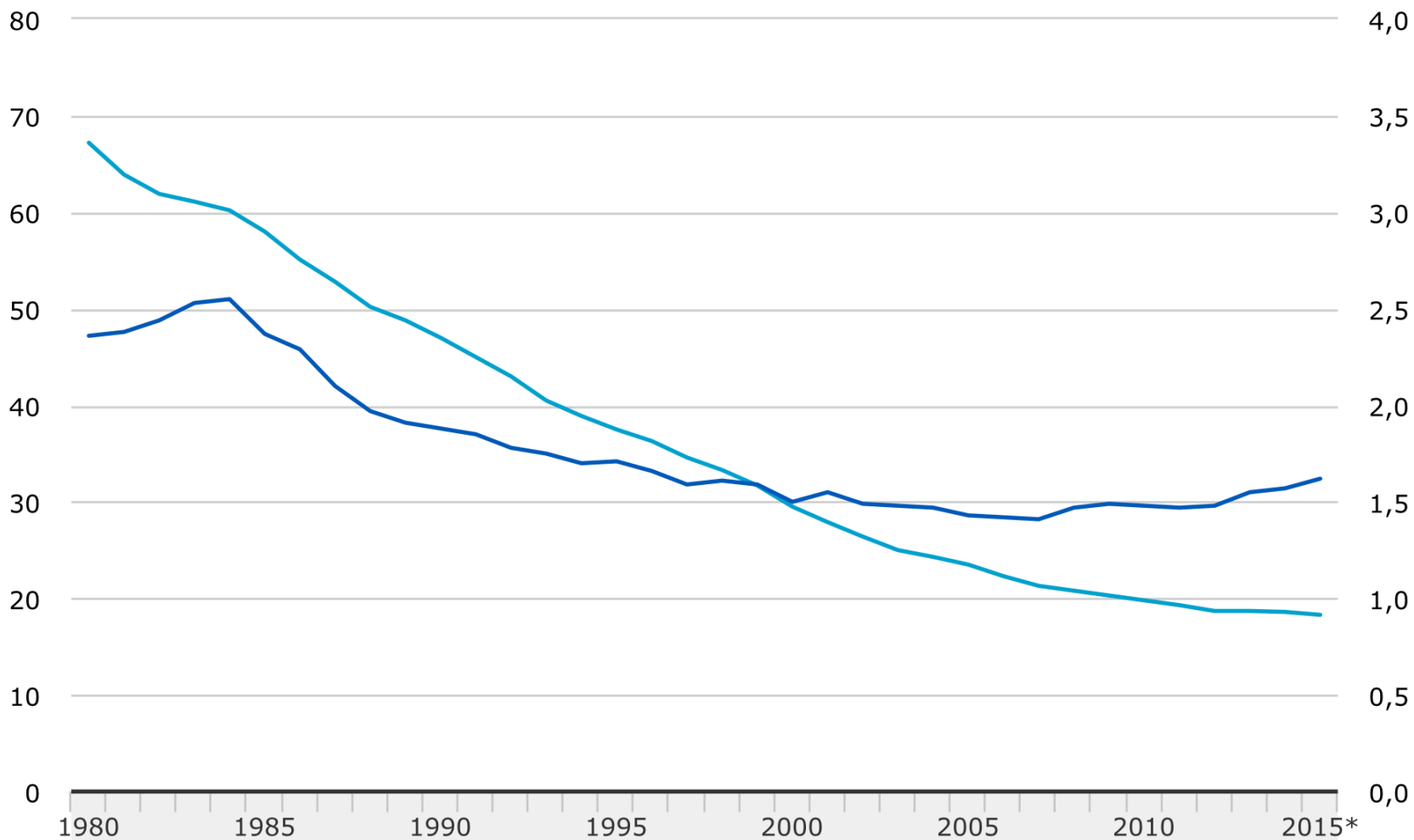
LIVESTOCK RESEARCH
WAGENINGEN UR

tot 355.

Melkkoeien in Nederland

aantal bedrijven x 1000

melkkoeien x mln

Hoeveel koeien hebben Nederlandse melkveehouders?

1-20
KOEIEN
1.314
bedrijven

20-80
KOEIEN
8.619
bedrijven

80-120
KOEIEN
5.219
bedrijven

200-300
KOEIEN

505
bedrijven

300-400
KOEIEN

99
bedrijven

400 >
KOEIEN

44
bedrijven

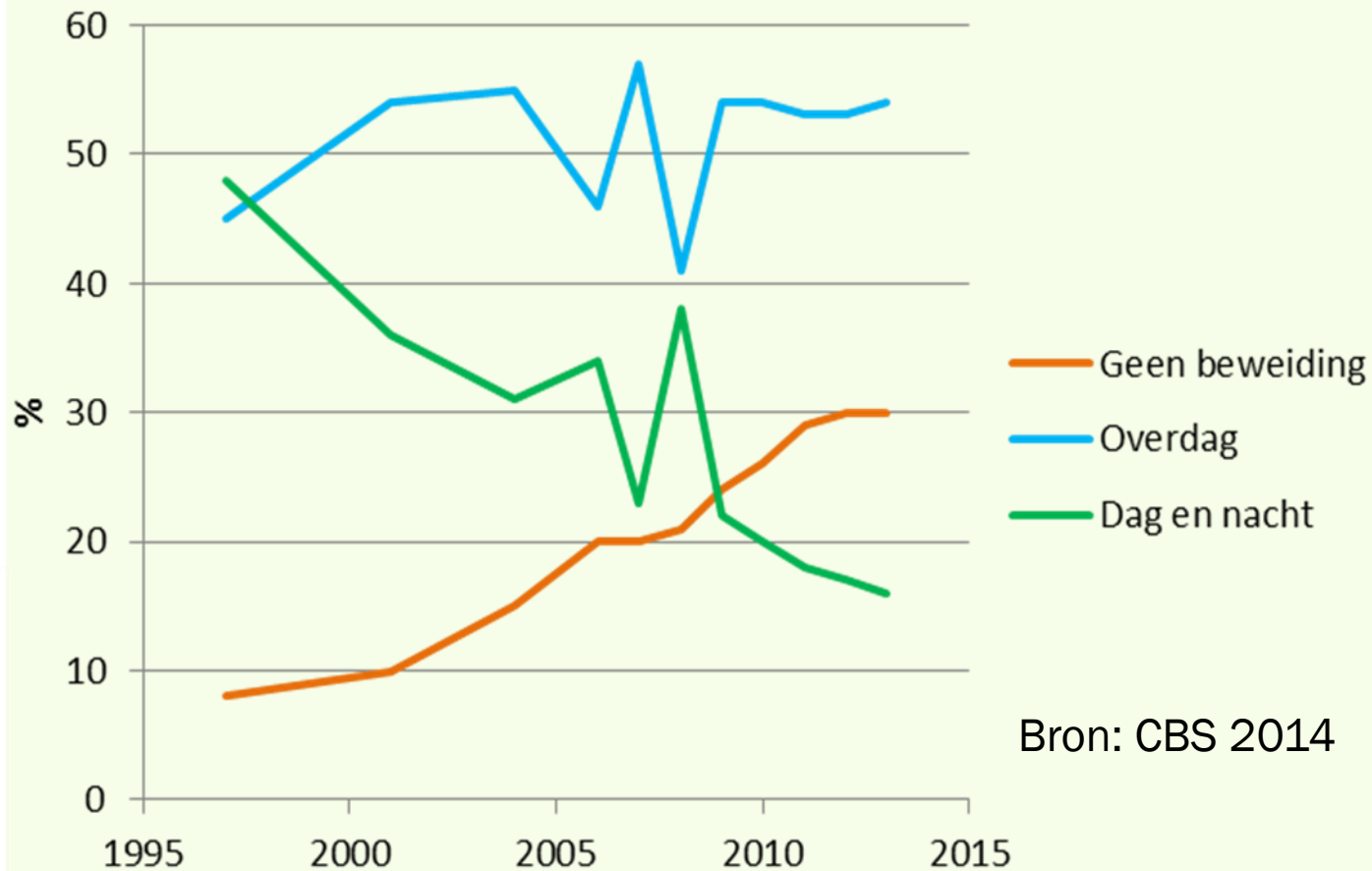
120-200
KOEIEN
2.781
bedrijven

GEMIDDELD AANTAL
KOEIEN PER NEDERLANDS
MELKVEEBEDRIJF:

85

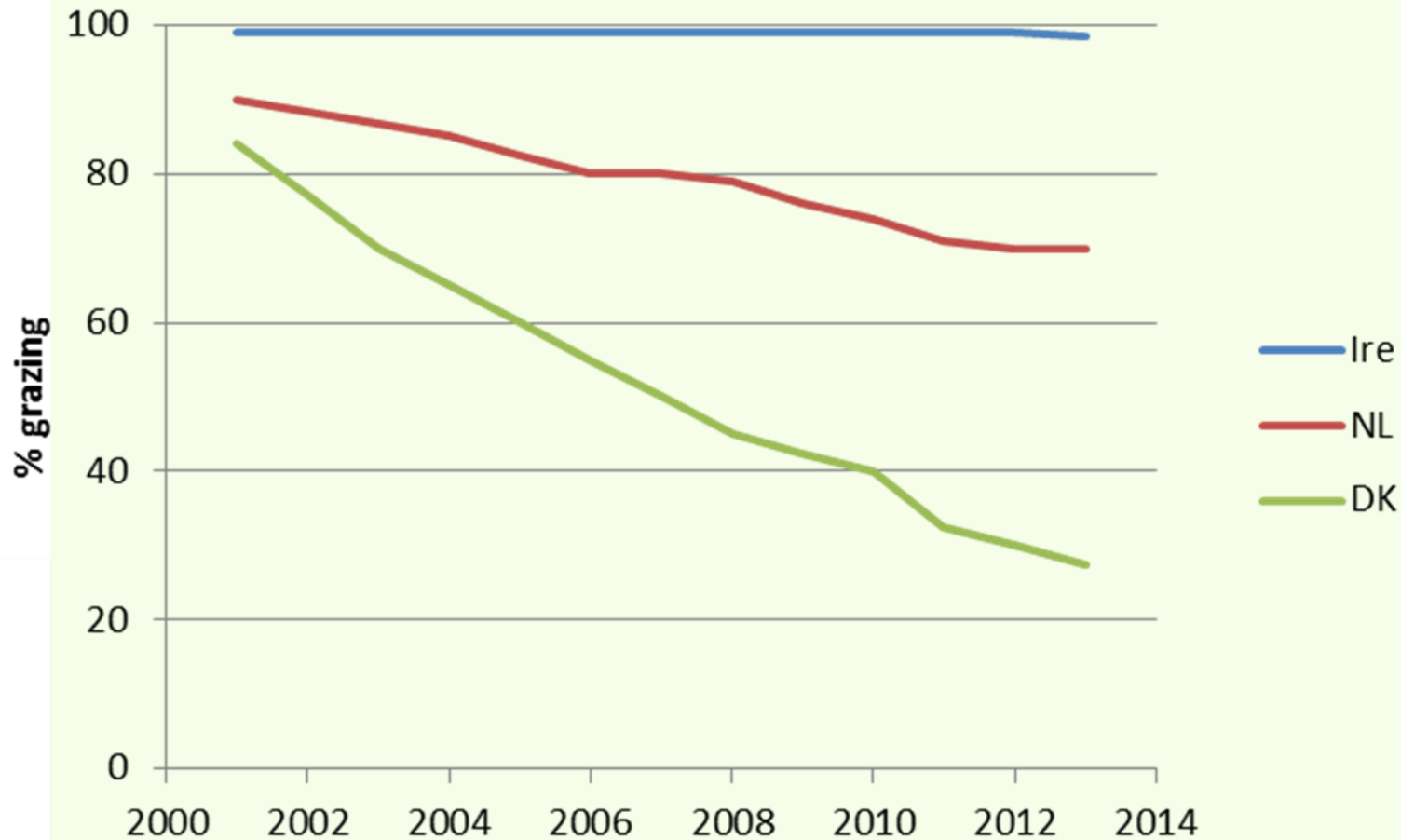

Beweiding van melkkoeien in Nederland

Bron: CBS 2014

Beweiding in Ierland, Nederland en Denemarken

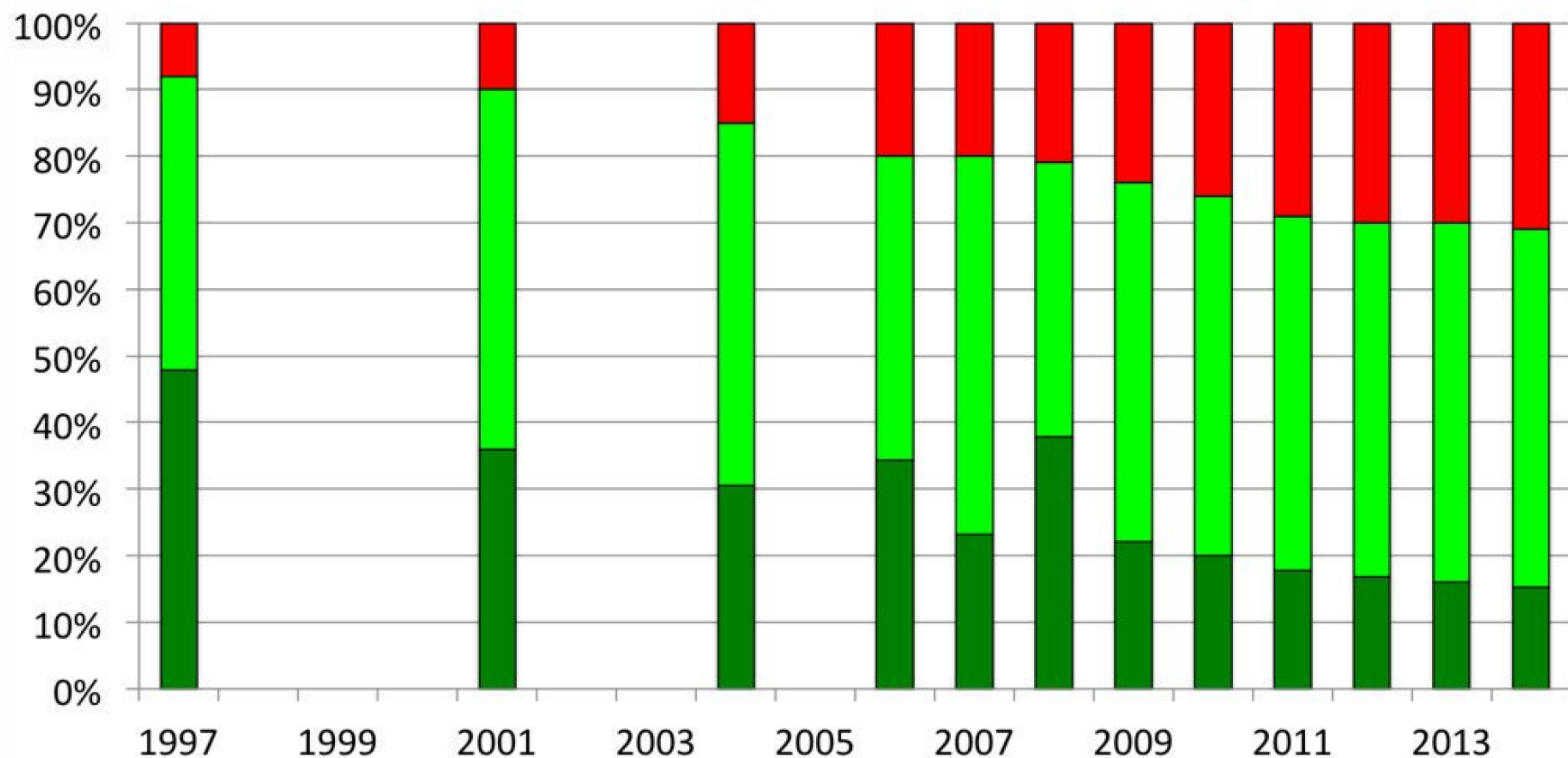

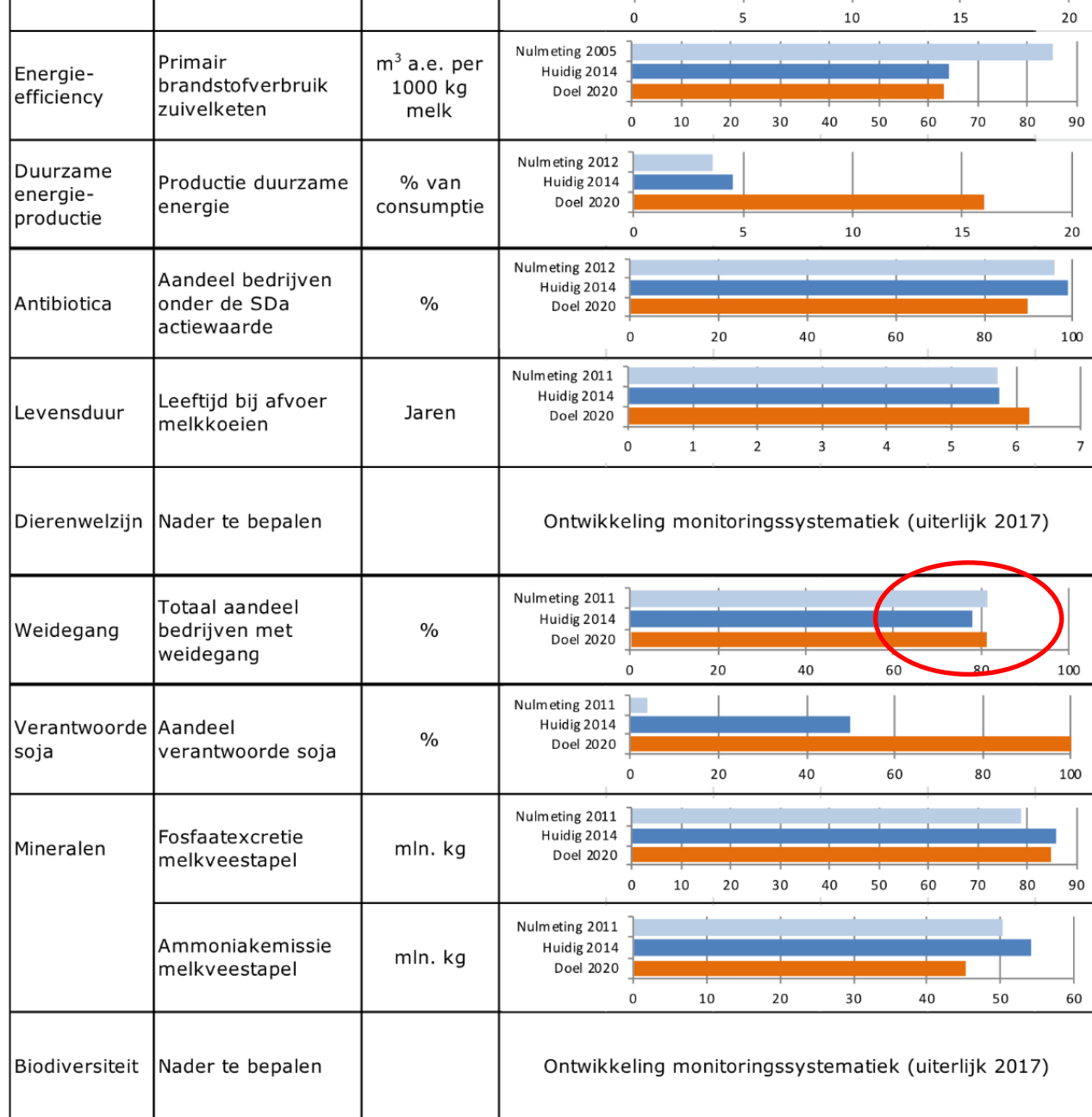
Bron: CBS, EGF WG Grazing

Weiden en Opstallen

■ Dag en nacht weiden ■ Overdag weiden ■ Opstallen

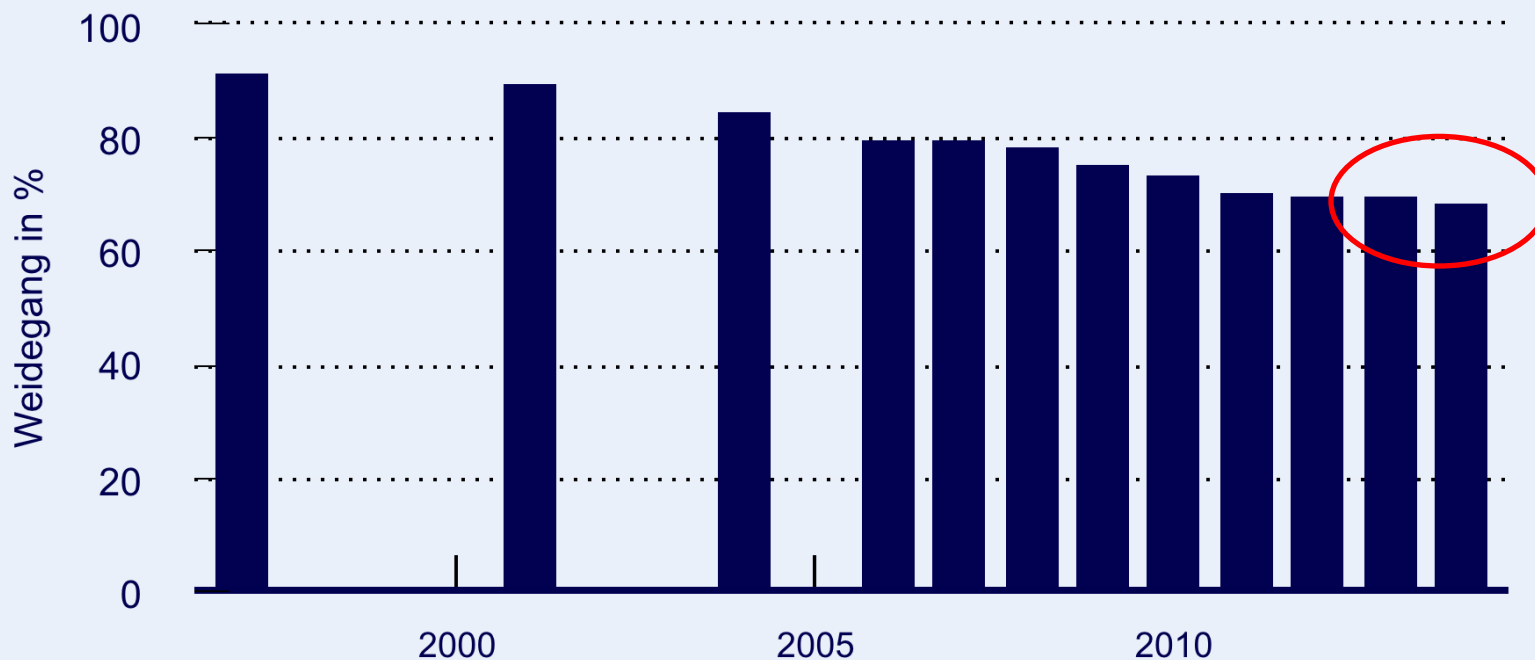

Figuur S.1 Samenvatting stand van zaken realisatie doelen Duurzame Zuivelketen in 2014 ten opzichte van de nulmeting¹

Weidegang melkkoeien

Het percentage melkkoeien dat in de wei mag grazen, is vorig jaar weer iets afgenomen.

Bron: CBS - © NU.nl/Jerry Vermanen

Oorzaken minder weidegang (2014)

- Controle rantsoenen en optimalisatie grasland (kennis ontbreekt?)
- Beperking mineralenverliezen
- Arbeidsefficiëntie
- Beweiding “verkoopt” niet
- Slechte verkaveling
- Grotere koppels
- **AMS / melkrobot**

Uit de analyse van de financiële waarden en consequenties van invoering van vrij verhandelbare fosfaatrechten (deze notitie) blijkt dat verhandelbare rechten – op basis van recente prijs van melkquotum – ongeveer 5.000 euro per melkkoe (incl. jongvee) waard zullen worden. Maar een waarde tot 16.000 euro - per melkkoe – afgeleid van de prijs van melkquotum in het begin van deze eeuw – kan niet worden uitgesloten.

Bij een waarde van 5.000 euro per melkkoe groeit het eigen vermogen van melkveehouders met een megastal met 250 koeien in één keer met 1,25 miljoen euro. Dat van een melkveehouder met 40 koeien met 200.000 euro. Als vrij verhandelbare fosfaatrechten worden ingevoerd, wordt in totaliteit ongeveer 8 miljard euro eigen vermogen aan de sector toegevoegd.

Doordat extra eigen vermogen kunnen melkveehouders gemakkelijker geld lenen bij de bank. Daarbij geldt: hoe meer eigen vermogen, hoe groter de lening kan zijn en hoe lager de rente. Uit de berekeningen in deze notitie valt te concluderen dat een melkveehouder die 30% wil groeien en daarvoor geld wil lenen, te maken krijgt met een hogere kostprijs tot van 1 tot 2 cent per liter melk voor rente en aflossing¹. Die kosten zijn fiscaal aftrekbaar. Met de huidige lage melkprijs kan een hogere kostprijs een belemmering zijn voor banken om melkveebedrijven te financieren. Als de melkprijs toeneemt, of naar verwachting toeneemt, wordt die belemmering weggenomen.

Een boer met een megastal met 250 koeien kan zijn veestapel dus zonder veel extra kosten voor rente en aflossing uitbreiden met 75 koeien. Een melkveehouder met 40 koeien, kan 12 extra koeien financieren zonder veel extra kosten voor rente en aflossing. Uitgaande van voldoende eigengrond en voldoende ruimte in de stal.

Het gevolg zal volgens Natuur & Milieu zijn dat er nog meer koeien in een megastal komen te staan, in plaats van in de wei van een familiebedrijf.

Milieudefensie heeft samen met andere organisaties, waaronder het Wereld Natuur Fonds en Natuurmonumenten, een coalitie gevormd om de intensivering van de melkveehouderij een halt toe te roepen. Volgens de coalitie leidt de 'ongebreidelde groei van de melkveehouderij tot ernstige problemen voor natuur en milieu'. Hieronder vindt u de boodschap van Milieudefensie.

Twitter mee: help onze natuur, koeien en melkboeren

In 2015 is het aantal koeien in Nederland enorm toegenomen. De problemen als gevolg daarvan stapelen zich op: het mestoverschot overschrijdt milieugrenzen, steeds grotere stallen en minder koeien in de wei, weidevogels verdwijnen, en door lagere melkprijzen gaan boerenbedrijven over de kop. Dit kan zo niet langer! Woensdag 20 januari om 14.00 uur komt onder leiding van staatssecretaris Martijn van Dam een regiegroep bijeen die met een oplossing moet komen. Het voorstel dat zij maken, bepaalt de toekomst van onze natuur, koeien en melkboeren. Dit is het moment voor de staatssecretaris om in te grijpen. Doe daarom mee met onze twitterstorm.

Hoe kan ik meedoen?

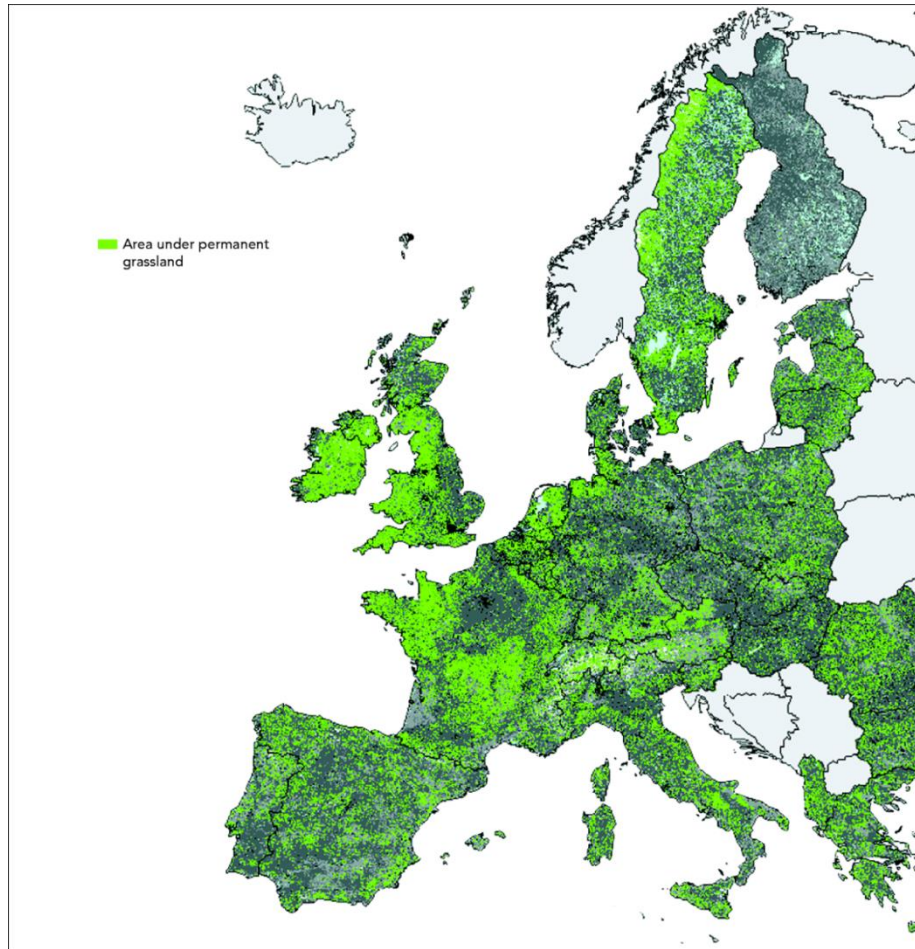
Twitter woensdag 20 januari vanaf 10.00 uur naar staatssecretaris Martijn van Dam en leden van de regiegroep. Roep hen op om nu met maatregelen te komen voor een toekomstbestendige en grondgebonden melkveehouderij. Bij een grondgebonden melkveehouderij is het aantal koeien gekoppeld aan de hoeveelheid beschikbare grond. Zo kan de boer zijn mest op zijn eigen land kwijt. Zo lossen we het mestprobleem op, krijgt de natuur meer ruimte en scheppen we voor burgers en boeren een gezonde leefomgeving.

Brede coalitie wil stop op intensivering melkveehouderij

In de roep om grondgebondenheid staan we niet alleen. Een brede groep organisaties luidt gezamenlijk de noodklok over de intensivering en groei van de melkveehouderij. Ze roepen staatssecretaris van Economische Zaken, Martijn van Dam op te kiezen voor een grondgebonden melkveehouderij. Dit moet de boeren in een standpunt. De coalitie bestaat uit Wereld Natuur

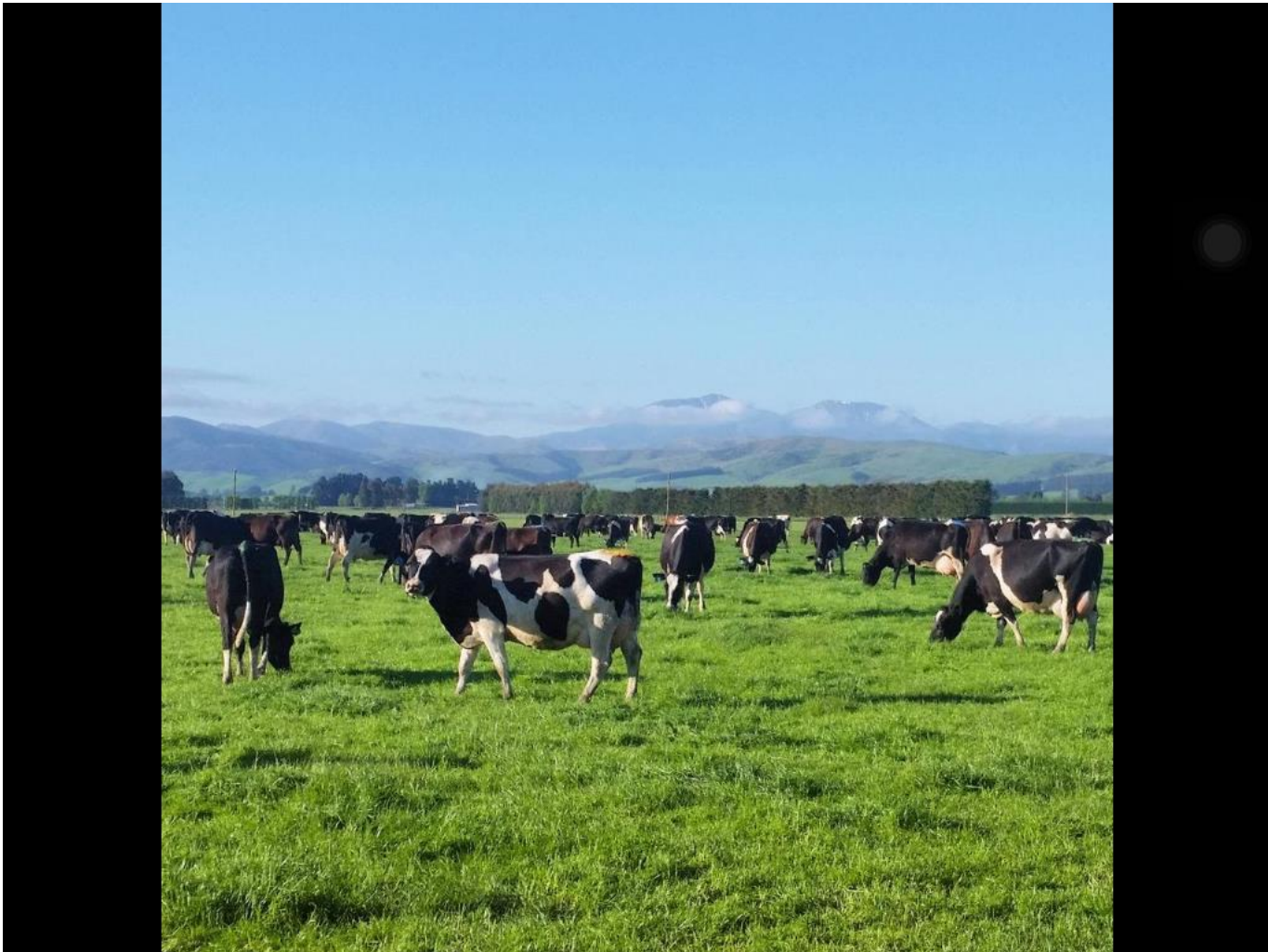

Grasland in Europa

EC 2008. LIFE and Europe's grasslands

ZuivelZicht

[Home](#)[Nieuws](#)[Nu in ZuivelZicht](#)[Agenda](#)[E-magazine](#)[Contact](#)[Adverteren](#)[Abonneren](#)

maandag, 02 november 2015 14:51

Handvest weideland Noord-Duitsland ondertekend

De groene Landbouwminister Christian Meyer van de Duitse deelstaat Nedersaksen heeft vorige week in Aurich met het Weidelandcentrum Niedersachsen-Bremen en circa twintig organisaties uit de landbouw en economie, evenals ngo's het 'handvest weideland Noord-Duitsland' ondertekend.

Zoeken

Advertenties

**Wat is de balans tussen
schoon, veilig en kosten?**

TOTAL PLANT ASSURANCE FOR THE DAIRY INDUSTRY

TOTAL SUPPLY OF CLEANING, SANITATION &
WATER TREATMENT SOLUTIONS:
ENGINEERING, EQUIPMENT, INSTALLATION,

Ireland & Netherlands milk collection *(rolling 12 months)*

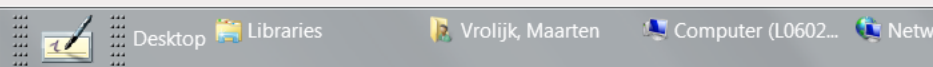

Verduurzaming melkveehouderij

- Met de zogenoemde Kringloopwijzer brengt de zuivelboer het mineralengebruik en de uitstoot en overschotten van fosfaat en stikstof in beeld. Een efficiënt mineralengebruik leidt tot hogere gewasopbrengsten en minder uitscheiding van mineralen door dieren. Dat is goed voor het milieu én de portemonnee van de boer. Om deelname aan de Kringloopwijzer te stimuleren krijgen melkveehouder financiële steun voor de analyse van kuilvoer- en grondmonsters. (€3 miljoen)
- Melkveehouders krijgen een bijdrage in de kosten voor het bestrijden van de ziekten koeiengriep (IBR), koeiendarree (BVD) en uierontsteking. Als de koeien gezond zijn, kan het antibioticumgebruik verder omlaag. (€3 miljoen)
- Boeren die hun koeien al vroeg in de wei laten krijgen een bonus. Doel is om komende jaren meer koeien in de wei te krijgen (van 70% naar 80% in 2020). Weidegang is goed voor de koeien, maar ook voor de weidevogels. Door half april de koeien al in de wei te laten (en het land niet te maaien) kunnen weidevogels, zoals de grutto, veilig en ongestoord broeden. Om andere boeren te helpen ook aan vroege weidegang en bescherming van weidevogels te gaan doen, wordt een kennisproject gestart waarin boeren hun ervaringen delen. De boeren kunnen ook steun krijgen als ze hun weidevogelvriendelijke zuivelproducten als onderscheidende producten op de markt brengen. (Totaal €4 miljoen)

Vitalisering varkenshouderij

Redenen om weideresultaten te verbeteren

- Bedrijfseconomisch: lagere kostprijs per kg ds
- Maatschappelijk: zichtbaar, transparant, kwaliteit
- Markt: (ver)waarde(n)
- Persoonlijk

Buiten bestaande kaders denken

- Hoe vernieuwend denk ik?

Buiten bestaande kaders denken

- Hoe vernieuwend denk ik?
- Elke uitkomst is goed, want past bij jou.
- Ene is niet beter dan de ander.
- Met elkaar kom je verder.

WABER

For quality of life

Parels en puzzels weidegang (2013)

NIET WEIDERS

- Afrasteringen veel werk
- Kost tijd
- Vaak slecht weer
- Onregelmatige productie
- Koeien liever binnen
- Koeien grazen niet goed

Parels en puzzels weidegang (2013)

NIET

WEL WEIDERS

- Afrastering met veel inspanning
- Kost tijd met veel kortijd inspectie
- Vaak slecht regengas
- Onregelmatige aanlagen
- Koeien zijn liever en op weiden
- Koeien grazen niet goed op weiden

Ervaringen

'Melkveehouders groeien sneller dan de markt aankan'

© VANDAAG, 15:13 BINNENLAND

FLICKR / PHIL GREENHALGH / CC BY NC ND 2.0

"Heel bijzonder", noemt veehouder Kees Romijn het verzoek van FrieslandCampina aan zijn leden, om de komende weken minder melk aan te leveren. De zuivelfabrikant krijgt veel

VA1926w

ViewSonic

Dan kom je al snel uit bij je gras. Want met extra zorg haal je zomaar 1000 kg extra droge stof van een hectare grasland. Zonder kunst en vliegwerk. Gewoon door te zorgen dat er geen onnodige plassen op je land staan, je optimaal je mest en kunstmest verdeelt en wekelijks een Farmwalk loopt zodat je op het juiste moment in- en uitschaart. Bij 50 hectare heb je het dan over 50.000 kg drogestof. Bij een ruwvoerprijs van 13 cent is dat €6.500. Als je hiermee (eiwitrijk) krachtvoer bespaart mag je dat zelfs maal anderhalf doen en kom je uit op een kleine €10.000 aan besparingen. Zonder extra kosten.

Wel ga je meer tijd aan je gras besteden. En nu komt het. Als je rekent met €25 per uur, mag je er 260 tot 400 uur extra aan besteden. Dat gaat je niet lukken, zelfs als je in het weideseizoen elke week de FarmWalk loopt (wat niet eens nodig is), kom je niet aan 100 uur. Tel uit je winst: er valt €6.500 tot €10.000 te verdienen in 100 uur.

Juist omdat de afgelopen twintig jaar de aandacht voor gras is weggezakt, valt er nu zoveel te halen. Maar je moet het wel zelf uittellen: geen extra kosten voor jou betekent geen extra opbrengsten voor een ander. Niemand anders dan jijzelf heeft er belang bij het je voor te rekenen.

We spreken elkaar,

de Weideman

Stichting Weidegang wordt n

Bij de afnemende daglengtes en dalende bodemtemperaturen is het gedaan met de grasgroei. Het is nog prima weer om te weiden en op veel plaatsen vreten de koeien mooi de resten gras op en gaat het kort de winter. Voederwaardevermelding de winterstalling in

Dit najaar bleef die voederwaarde steeds laag. Dit was niet zo hoog geweest. Mogelijk had dit te maken met de weersomstandigheden waardoor suikers niet meer omgezet werden. Het was een vrij vlak verloop dit jaar, waarbij het gemiddelde was g Ruw Eiwit per kg ds.

We spreken elkaar,

de Weideman

ZuivelNL
KETENORGANISATIE VAN DE ZUIVELSECTOR

De Weideman wordt mogelijk gemaakt door ZuivelNL

www.stichtingweidegang.nl

Uitdagingen melkrobot en weiden

- Meer gras in de koe met behoud van melkproductie
- Gelijkmatic rantsoen
- Hoge grasopname
- Optimaliseren koeverkeer
- Minimum aan arbeid
- Piek in melkproductie

Maximaal
weidegras

ROBOT&WEIDEN

Gras

Arbeidsgemak

Weidevakmanschap

Melkproductie

Max. 2 koeien per ha

13 kg ds opname vers gras

18 uur weiden

2 kg ds bijvoeding per dag/koe

Stripweiden

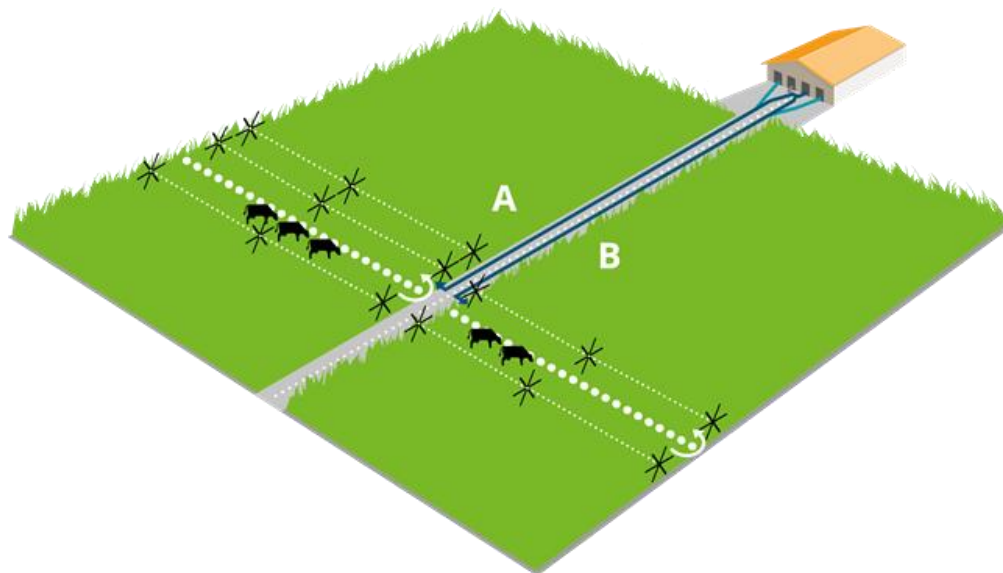
Weideselectiepoort

Maximaal weidegras

ROBOT&WEIDEN

Gras	●●●●●
Arbeidsgemak	●
Weidevakmanschap	●●●●●
Melkproductie	●●●

Max. 2 koeien per ha

13 kg ds opname vers gras

18 uur weiden

2 kg ds bijvoeding per dag/koe

Stripweiden

Weideselectiepoort

Volop weidegras

ROBOT&WEIDEN

Gras	● ● ● ●
Arbeidsgemak	● ●
Weidevakmanschap	● ● ● ● ●
Melkproductie	● ● ● ●

Max. 3 koeien per ha

10 kg ds opname vers gras

15 uur weiden

5 kg ds bijvoeding per dag/koe

Stripweiden

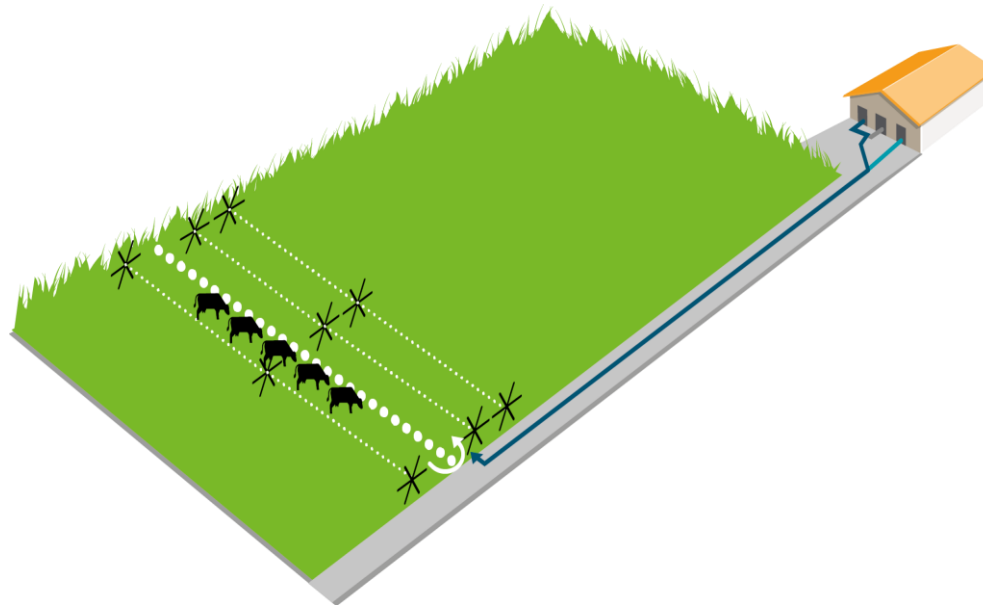
Weideselectiepoort

Volop weidegras

ROBOT&WEIDEN

Gras	●●●●●
Arbeidsgemak	●●
Weidevakmanschap	●●●●●
Melkproductie	●●●●

Max. 3 koeien per ha

10 kg ds opname vers gras

15 uur weiden

5 kg ds bijvoeding per dag/koe

Stripweiden

Weideselectiepoort

Half-om-half weidegras

ROBOT&WEIDEN

Gras	● ● ●
Arbeidsgemak	● ● ● ●
Weidevakmanschap	● ● ●
Melkproductie	● ● ● ●

Max. 5 koeien per ha

6 kg ds opname vers gras

9 uur weiden

9 kg ds bijvoeding per dag/koe

Roterend standweiden

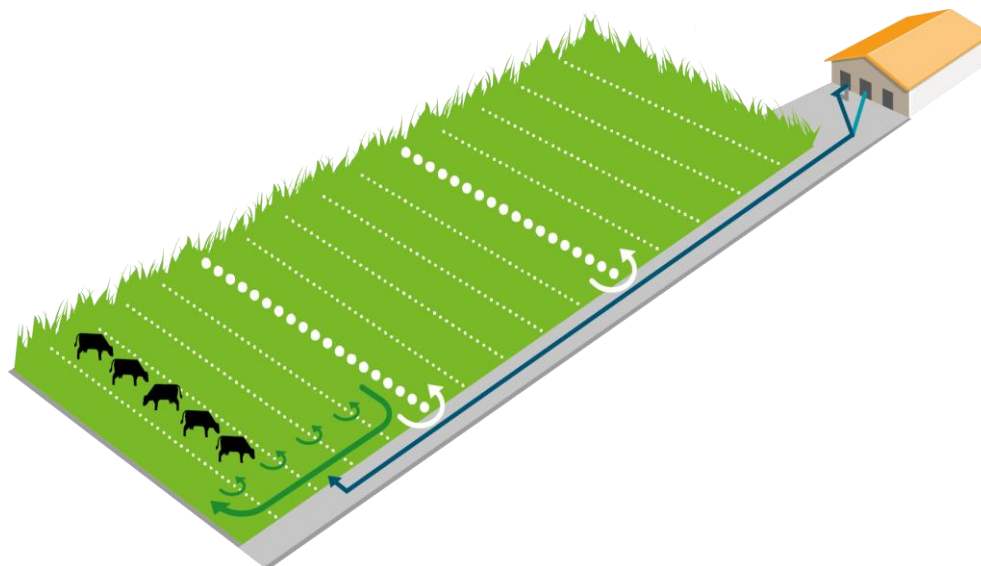
Weideselectiepoort

Half-om-half weidegras

ROBOT&WEIDEN

Gras	● ● ●
Arbeidsgemak	● ● ● ●
Weidevakmanschap	● ● ●
Melkproductie	● ● ● ●

Max. 5 koeien per ha

6 kg ds opname vers gras

9 uur weiden

9 kg ds bijvoeding per dag/koe

Roterend standweiden

Weideselectiepoort

Weidegras als bijvoeding

ROBOT&WEIDEN

Gras	● ●
Arbeidsgemak	● ● ● ●
Weidevakmanschap	● ● ●
Melkproductie	● ● ● ● ●

Max. 7 koeien per ha

4 kg ds opname vers gras

6 uur weiden

11 kg ds bijvoeding per dag/koe

Roterend standweiden

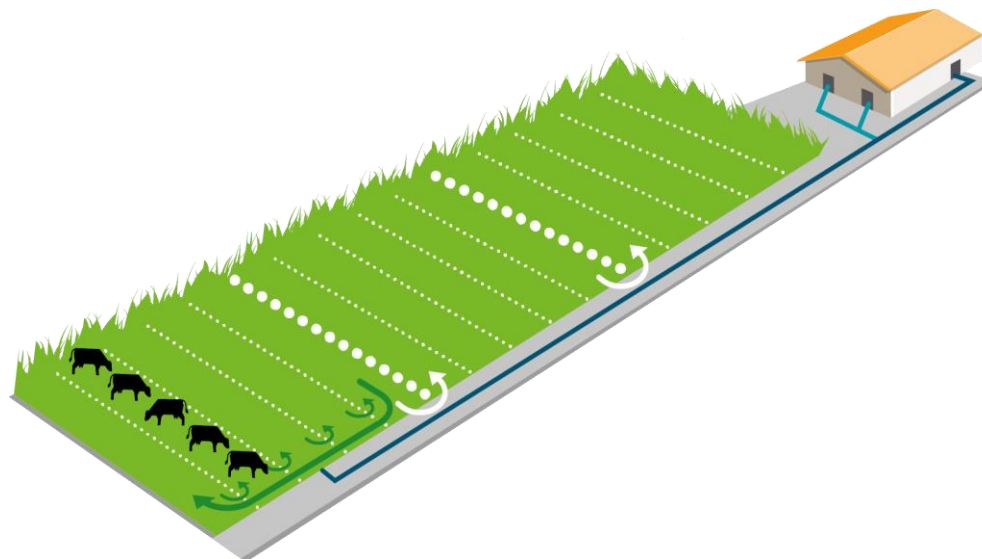
Weideselectie via robot

Weidegras als bijvoeding

ROBOT&WEIDEN

Gras	● ●
Arbeidsgemak	● ● ● ●
Weidevakmanschap	● ● ●
Melkproductie	● ● ● ● ●

Max. 7 koeien per ha

4 kg ds opname vers gras

6 uur weiden

11 kg ds bijvoeding per dag/koe

Roterend standweiden

Weideselectie via robot

Weidegras als toetje

ROBOT&WEIDEN

Gras

Arbeidsgemak

Weidevakmanschap

Melkproductie

Max. 10 koeien per ha

2 kg ds opname vers gras

3 uur weiden

13 kg ds bijvoeding per dag/koe

Standweiden

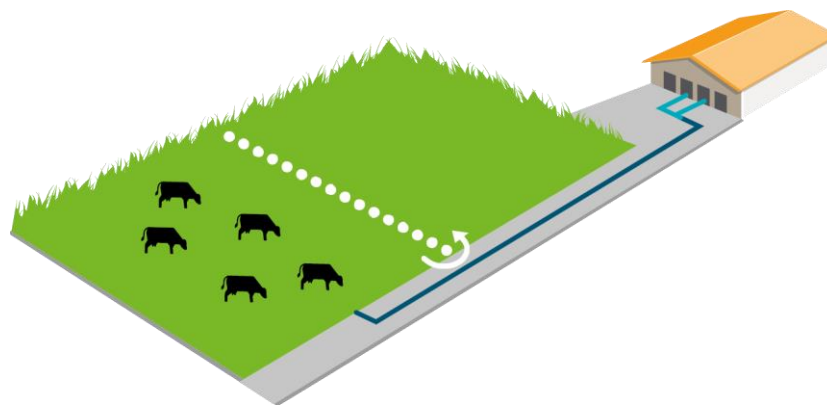
Geen weideselectiepoort

Weidegras als toetje

ROBOT&WEIDEN

Gras	●
Arbeidsgemak	● ● ● ● ●
Weidevakmanschap	●
Melkproductie	● ● ● ● ●

Max. 10 koeien per ha

2 kg ds opname vers gras

3 uur weiden

13 kg ds bijvoeding per dag/koe

Standweiden

Geen weideselectiepoort

Maximaal
weidegras

Volop
weidegras

Half-om-half
weidegras

Weidegras
als bijvoeding

Weidegras
als toetje

ROBOT&WEIDEN

ROBOT&WEIDEN

ROBOT&WEIDEN

ROBOT&WEIDEN

ROBOT&WEIDEN

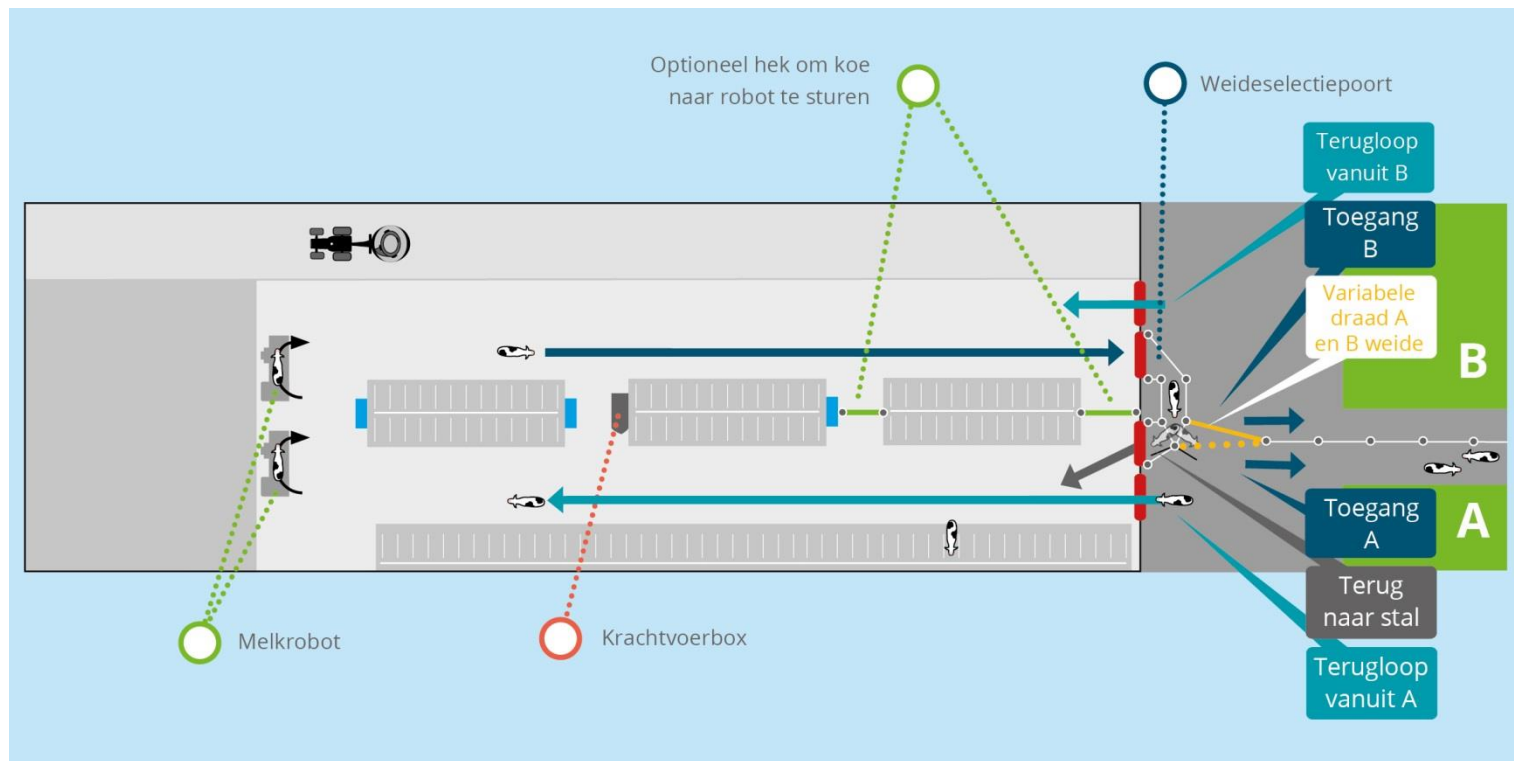
Houd de koe in beweging!

Goede koerouting = Voorwaarde succes

Voorbeeld Koerouting robotmelken en weiden

Benut mogelijkheden techniek

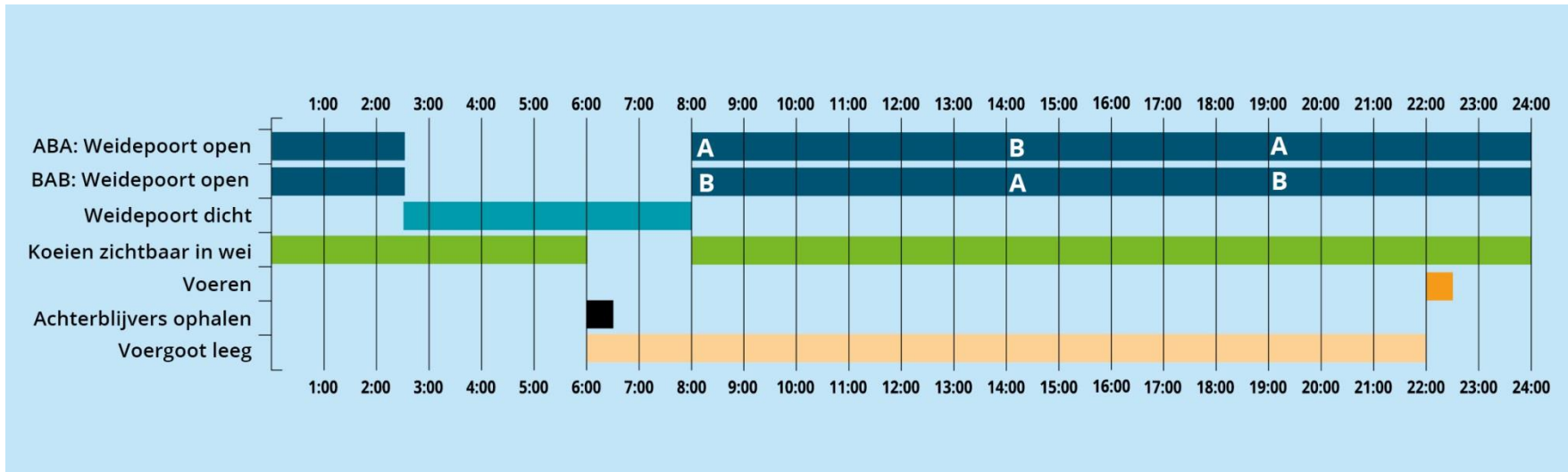

Zorg voor vast ritme

op de dag

24 uur dagplanning

Een leven lang leren voor koe en boer

Werken in advies-team: HET KAN

Samen werken aan bedrijf
Uitwisselen en
afstemmen
Nieuwe oplossingen
Plezier en Passie
Efficiënt werken

Kracht van werken in adviesteam

Werk vanuit je rol

Verdeel taken, wie
neemt regie

Teambegeleider

Werk planmatig

Gebruik werkvormen

Tips voor werken in adviesteam

3 bijeenkomsten

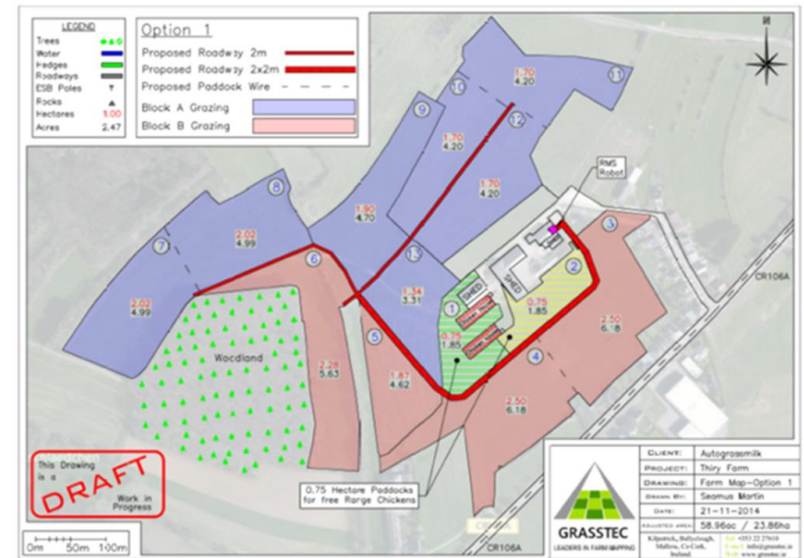
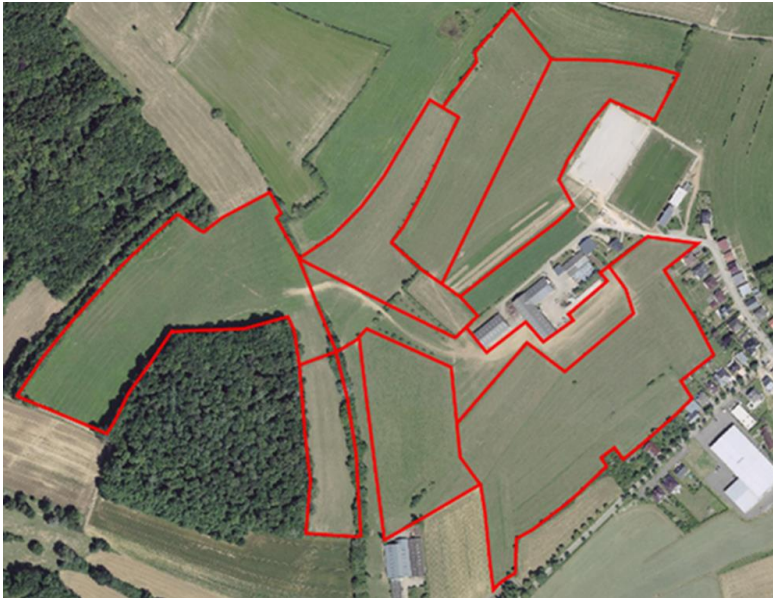
Actieplan, eenmalig

**Verdienmodel
veehouder en
adviseur
*Complexer bedrijf
VUCA world***

Wil je snel, ga alleen.

Wil je ver, ga samen.

Opnieuw naar het bedrijf kijken

Autograssmilk

FP7-SME-2012-314879-AUTOGRASSMILK is co-funded by the European Commission

© AUTOGRASSMILK, 2013

Gescheiden koepad

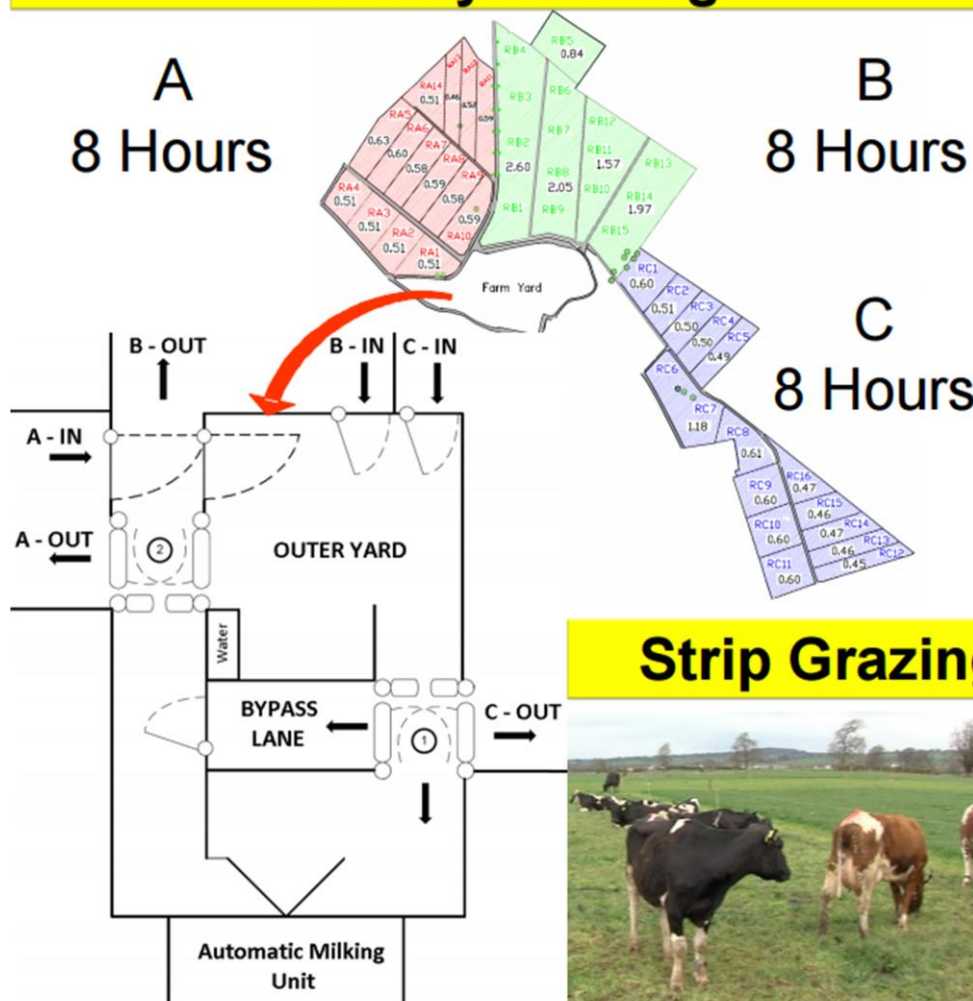
Autograssmilk

Sturen met vers gras

Grass Management is Key

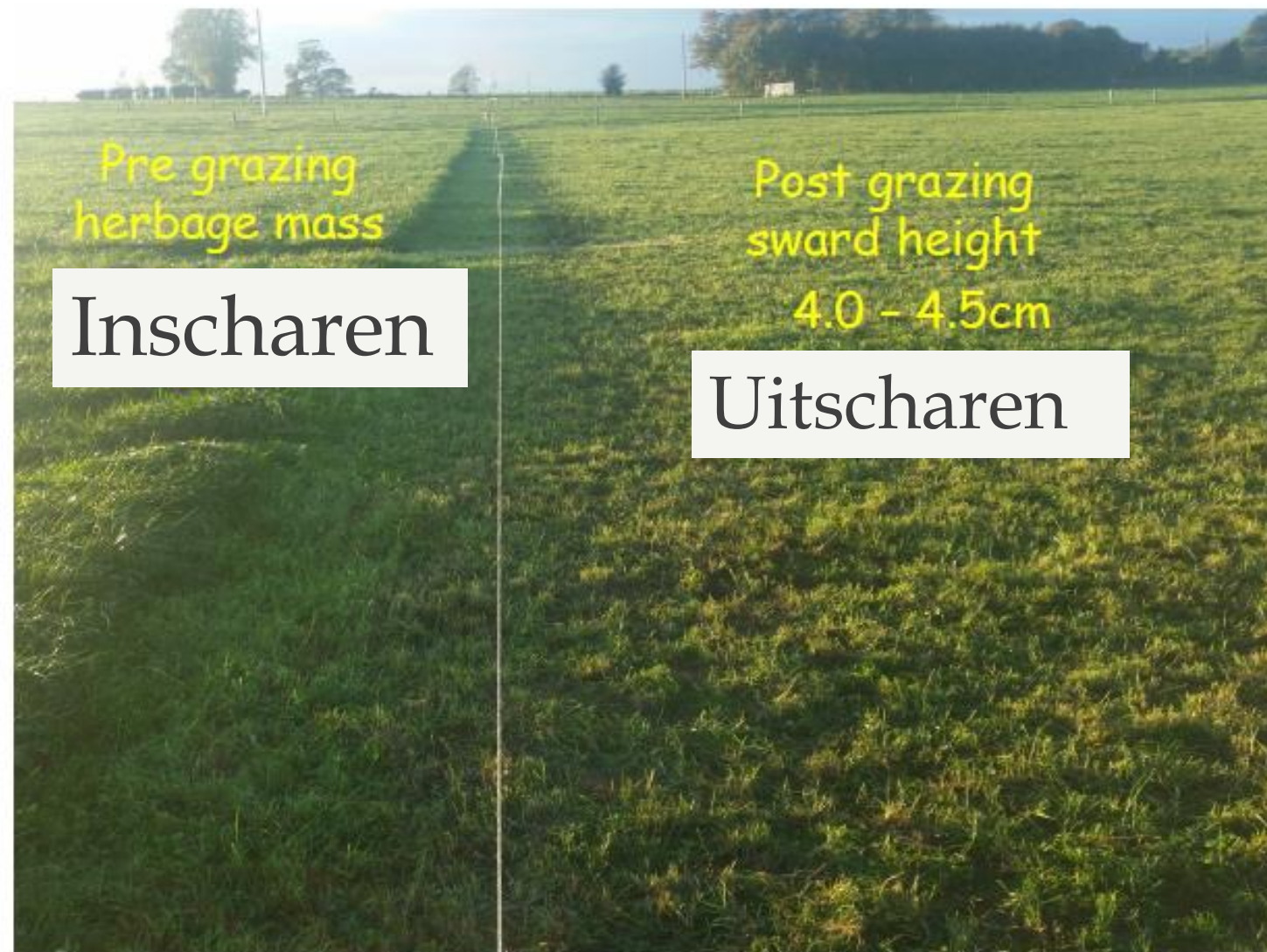
3-Way Grazing

Strip Grazing

Autograssmilk

Autograssmilk

FP7-SME-2012-314879-AUTOGRASSMILK is co-funded by the European Commission

© AUTOGRASSMILK, 2013

Raamwerk

Hoe moet ik het doen? | Welke adviezen helpen de veehouder verder?

Vuistregels

Tips

Opties

Wat moet ik doen? | Welk keuzen adviseer ik de veehouder en hoe help ik hem om deze keuze door te zetten?

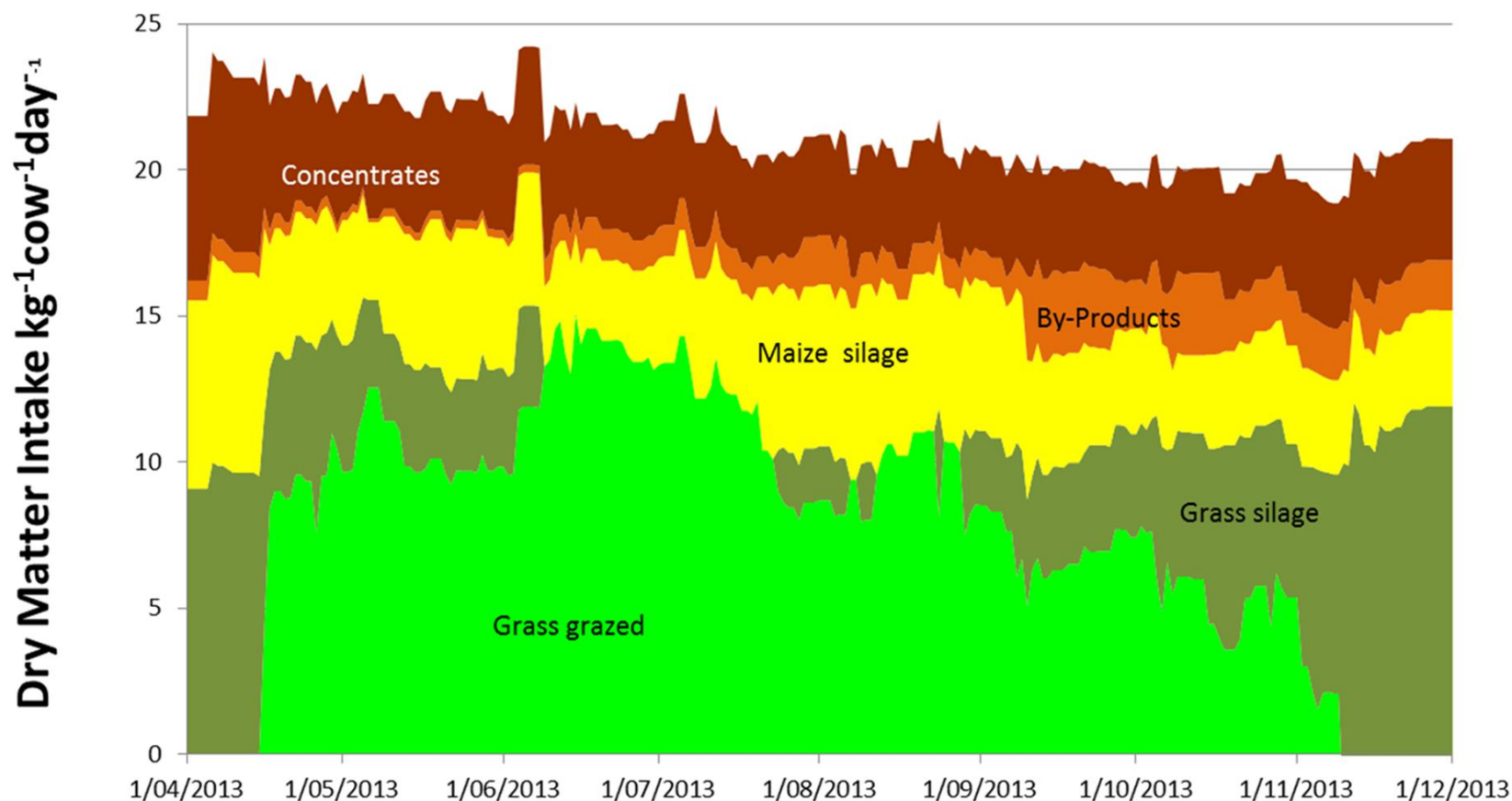
Weide
concepten

Wat kan en wil ik? | Wat kan en wil de veehouder en welke/wiens support heeft hij nodig?

Ambitie en motivatie ondernemer

Bedrijfscontext

Feeding calendar: ken de grasopname

Autograssmilk

Half-om-half weidegras

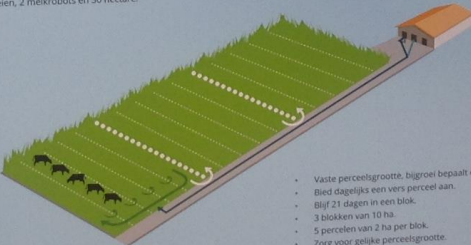
ROBOT&WEIDEN

- Gras ●●●●●
- Arbeidsgemak ●●●●●
- Weidevakmanschap ●●●●●
- Melkproductie ●●●●●

- Max. 5 koeien per ha
- 6 kg ds opname vers gras
- 9 uur weiden
- Robot
- Weideselectiepoort

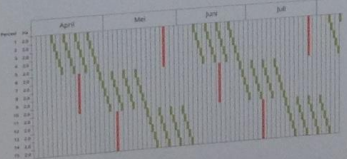
Roterend standweiden

Voorbeeld
bij 120 koeien, 2 melkrobots en 30 hectare.

- Vaste perceelsgrootte, biggroeï bepaalt opname.
- Bied dagelijks een vers perceel aan.
- Blijf 21 dagen in een blok.
- 3 blokken van 10 ha.
- 5 percelen van 2 ha per blok.
- Zorg voor gelijk perceelsgrootte.

Graslandkalender

Legend: ■ Weiden met/voor ■ Maaien

Beweidingsmanagement

- De gras biggroeï is beschikbaar als opname per dag.
- Zorg dat het gras op lengte blijft: 9-11 cm.
- Later in het seizoen zal er minder grasgroeï zijn, voor dan meer bij op stal.
- Grasgroeï globaal: voorjaar = 80 | zomer = 60 | najaar = 40 kg ds / ha / dag.
- Bied iedere dag een nieuw perceel aan en blijf in het juiste ritme.
- Koeien mogen het perceel terugvreten tot ca 8-10 cm.
- Start een nieuwe blok altijd op etgroen.
- Begin in het voorjaar voor de eerste snede, als er voldoende grasgroeï is.

Meer informatie

- www.stichtingweidegang.nl
 - Weideman
 - Concepten Robotmelken en weiden
 - Concepten Dynamisch weiden

- www.verantwoordeveehouderij.nl/dynamischweiden
 - Filmpjes beweidingssystemen
 - Elke uitkomst is goed, want past bij jou.

maarten.vrolijk@wur.nl